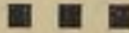


לו יכולת להסתגל לחיי עבודה וחברה. כאלה חיו הנערים שבאו למיסגרת. דומה היה כי כל הכוחות חברו יחדיו כדי שהפעם יעלה בידי קומץ העבריינים הצעירים להיחלץ ממדינת הפשע. כבואם לראשונה למחנה, קידם את פניו הם המפקד, הפך מייד לאיש סודם ואמונם. "דעו לכם," אמר בשיחת הפתיחה, "ש גם אני גדלתי כמוכם בבית יחד עם תשעה אחים ולא תמיד היה לנו מה שרצינו." הקצין הגבוה, המפקד של החיילים, דיבר עימם בלשונם. בסלנג המקובל עליהם. עד מהרה היה לגיבורם המוצהר.



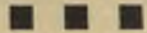
**הנערים חולקו למחלקות עבודת שור** גות. סדר יומם היה אמנם צבאי בדיוק, אך הושם דגש רב על גמישות. אופשרה נידחת במקומות העבודה, דבר שאיפשר לכל נער לברור את המיקצוע החביב עליו ביותר.

מדי בוקר בשבע-חצי היתה משאית צבאית אוספת את הנערים ממקומות ריכוז קבועים ונוחים. נער שלא הופיע למקום הריכוז, היו חבריו ממחרים ומעירים אותו לעבודה. משהגיעו למחנה החליפו בגדים במיבנה שהועמד לרשותם ופנו לעבודה. בתשע אכלו ארוחת-בוקר. בעשר וחצי נהנו מהפסקת שק"ם כחיילים לכל דבר. באחת אכלו צהריים ובארבע החזירה אר"תם המשאית לבתיהם.

יום אחד בשבוע הוקדש ללימודים. יום זה הפך לבעייתי שבימי השבוע. כבר בתחילה נפלטו שלושה נערים, כמעט אנאל-פבתיים, אשר לא ראו עצמם מתאימים ל-ספסל הלימודים.

רק משהובאה למחנה מורה חיילת, שי החלה מלמדת בקבוצות קטנות וברמות שונות, הקיפו הלימודים את כל הנערים. יסודות המיסגרת היו גמישים ככל היר אפשר, זאת, כדי למנוע משבר במעבר החד שבין חוסר מעש מוחלט שאיפיון את

(המשך מעמוד 37)  
כתבה עליוזה הימן, קצינת-מבחן במיסגרת: רת: אלי מוכר לשרות המיבחן לגנור מהיותו בן עשר. באותו זמן ביקר בבית-ספר לילדים מפגרים. בהיותו קטן מאד הגיע לטיפולה של אחותו המבוגרת ממנו בשנה. בגלל אישפוזו של האם למשך שנתיים בבית-חולים לחולי-נפש. אלי היה ילד עוזב ומוזנח ביותר. הוא היה תוקפן, הפסיק לבקר בבית-ספר מכיתה ו' ועבר כ-26 עבירות פליליות בהיותו בן 12.



**צינת מבחן** אחרת, מלכה, מספרת על תנין גוסף במיסגרת: "גרשון הגיע אלי לאחר שהשתתף בהתפרעויות במרכז הנגב. בהופעתו היה מוזנח מאד. הוא היה נתון בדיכאון קשה.

"אביו של גרשון היה באישפוז שנים רבות בבית-חולים לחולי-נפש. כעת הוא חי בנפרד ממשפחתו. אין כל קשר בין גרשון לאביו. גם מצבה הנפשי של אימו מעורער, ויש שאינה מסוגלת לטפל ולתפי-קד כעקרת-בית."

על אותו נער יכולה היתה קצינת-המיבחן לכתוב לקראת סיום הקורס: "בי משך הזמן הצלחנו לעורר בו מוטיבציה ללמוד מקצוע ולהגיעו להצטרף לקבוצת הנערים שבמחנה צה"ל.

"תוך מתן עידוד, חיזוק והפגת מתחים בתקופת עבודתו בסדנה החל גרשון אט אט להרגיש יותר טוב, ונתן אותות שיש

כעבור חמישה חודשים נפתחה מיסגרת שנייה. כעת כבר היו בסדנא הצבאית 30 נערים, שניצלו מטלפי הפשע.

ההוכחה הניצחת להצלחת הניסוי: ה עובדה כי מן המחזור הראשון המסתיים בימים אלה לא נשר אף נער.

ואין עדות טובה מעדותו של בעל הי דבר עצמו. כותב נער בשם אפללו, בשפה עילגת אך מלאה כנות:

"המיזגרת נתנה לנו מיקצוע, בילויים ונהננו מאוד מהמיזגרת. המפקדים שלנו התייחסו כלפנו יפה ודאגו לנו כמו משפ-חה. כל תיול אשר היו שומעים עליו ש אפשר להוציא אותנו היו מוציאים אותנו.

"אני מציע לנערים שישמעו על המיזגרת הזוטי שקדאי להם להיכנס ויהנו.

"הכל היה יפה וטוב אך ורק הכסף לא היה מספיק אבל היסתדרנו. בתחלה ש הייתי מקבל קצת כסף הייתי סובל שלא היה לי כסף, ואז הייתי הולך לגנוב. ואני מודה שהייתי גונב ועכשיו שאני הולך לגמור את הקורס או אני ירביח יותר כסף ולא אגנוב יותר."

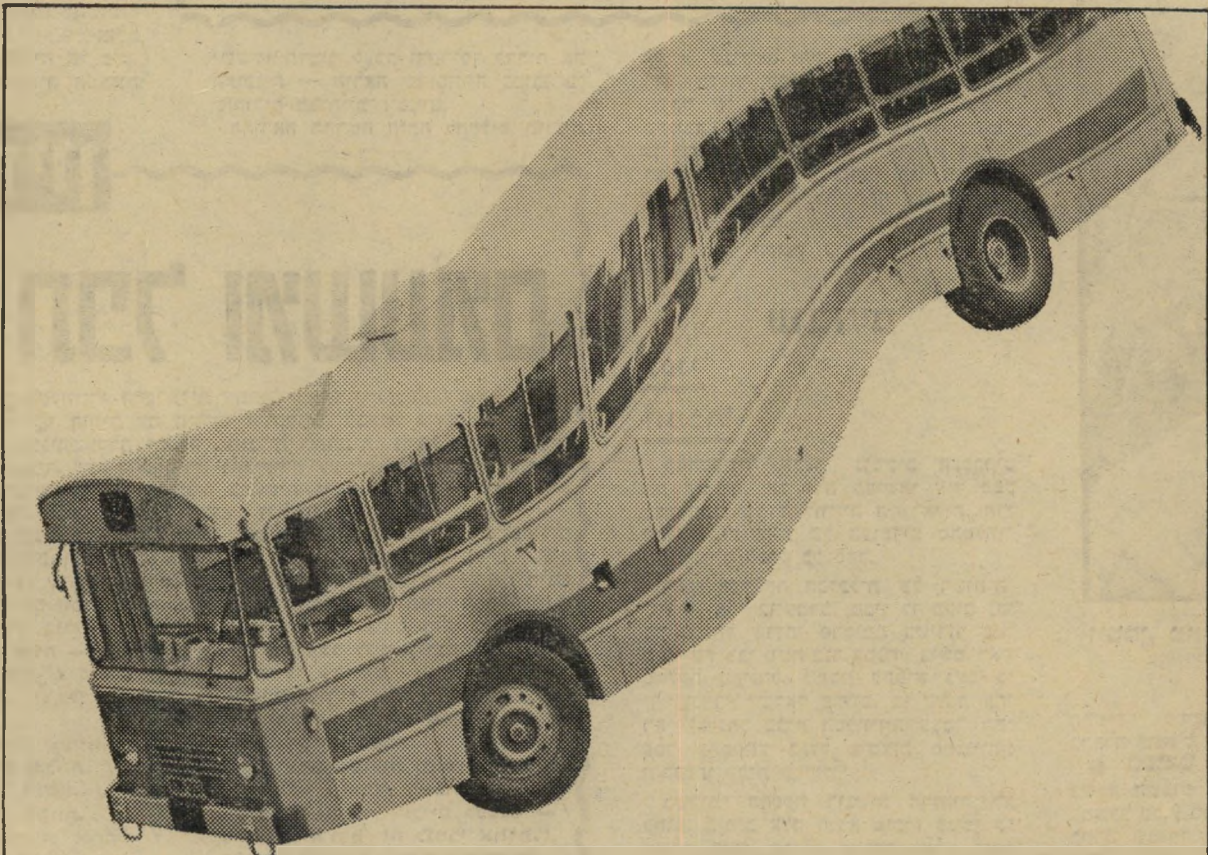
הנער מקודם, לבין עבודה בסדנה צבאית. הנערים התבגרו לאט. איש לא דחק בהם. הם למדו ללעוג בעצמם לשקרים של חברי-הם. לא פעם העיר אחד מהם לחברו ש מעשה אוילי הוא לרמות כל הזמן: "אתה לא חושב שעשו את המפקד באצבע," היה צוחק.

כך, בדרך של לימוד עצמי והוכחת איש את רעהו, למדו לעבוד בלי להתפרפר ו-בלי לאחר מדי בוקר לעבודה.

העובדה כי מוסד כה נכבד ונערץ כי צה"ל הסכים לקלוט אותם, עשתה מחצית המלאכה. לא עוד שוטטות על בטן ריקה בסימטאות השכונה. עתה חזר הנער שבע, לבוש בגדי עבודה צבאיים מוכתמים בי כבוד מיקצועו, והוא פוסע ברגל גאה ליד בנות השכונה וחש על גבו את מבטיהן המעריצות. "אני בצבא. מקבל יחס, לומד מיקצוע. אני גבר."



**הצלחתה של המיסגרת** שהחלה בי נובמבר 1970 היתה שלמה, עד כי



**לעשות שמיעניות**

כן. לפעמים ממש קשה להאמין איוו אקרובטיקה, תושיה וסבלנות אין קץ נדרשת מנהג של ידן. נהג הרכון 6-7 שעות ביום על הגה האוטובוס, מטיע אלפי נוסעים - בתנאי תחבורה קשים שאין דוגמתם בשום עיר אחרת בישראל. ולזה קוראים אצלנו, לפעמים - בלשון עממית וצוירית: לעשות שמיעניות... ולא באוויר! אלא על קרקע המציאות העגומה של כנישי תל אביב. הבן נא את הנהג. טייע לו ויסייע לך. תודה.

